

Itä-Suomen yhteistyöalueen alueellisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan kokoonpano ja jäsenten sidonnaisuusilmoitukset

Ahall 09.06.2025 § 261
774/00.00.01/2023

Valmistelija(t) Kirsi Luoto, erityisasiantuntija, kirsi.luoto(at)pshyvinvointialue.fi, puh. 044 717 2102

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus Aluehallitus päättää:

1) nimetä Itä-Suomen yhteistyöalueen alueellisen lääketieteellisen tutkimuseettiseen toimikuntaan seuraavat henkilöt:

Puheenjohtaja:

LitM, TtM, LT, dosentti Kai Savonen, liikuntalääketiede ja terveydenhuolto

Varapuheenjohtaja / jäsen:

FT, dosentti Kirsi Timonen, kliininen fysiologia ja isotooppilääketiede

Jäsenet:

OTK, VT Paavo Autere, lakimies, oikeustiede

FT, dosentti Eero Haapala, liikuntalääketiede

LT, emerita professori Sirpa Hartikainen, geriatria

LT Tuija Hautakangas, naistentaudit ja synnytykset

LT Tuula Heiskanen, psykiatria

LL Hannaleena Karjalainen, anestesiologia, tutkimusetiikka

FL Vesa Kiviniemi, maallikkojäsen

LT Antti Kivivuori, gastrokirurgia

proviisori Raimo Ojala, sairaalafarmasia

LT, dosentti Tuomo Rantanen, kirurgia

LT, dosentti Antti Saari, lastentaudit

LT, FM Hanna Siiskonen, patologia, ihotaudit ja allergologia

TM, KM Risto Tabell, maallikkojäsen

PsM Tatu Teräväinen, psykologi

LT, dosentti Tomi-Pekka Tuomainen, epidemiologia

LT Kirsi Turunen, sisätaudit

LT Lauri Wihersaari, anestesiologia ja tehohoito

Varajäsenet:

proviisori Saara Hoppo, farmasia, tutkimusetiikka

LT, FM Henna-Kaisa Jyrkkänen, neurokirurgia

TtM Panu Karjalainen, maallikkojäsen

FT, dosentti Pirjo Komulainen, liikuntalääketiede

proviisori Jussi Kärkkäinen, farmaseuttinen kemia

TtM, FT, dosentti Maria Lankinen, kl. ravitsemustiede
LT Jani Liimatta, lastentaudit
LT Auni Lindgren, naistentaudit ja synnytykset
FT, dosentti Arto Mannermaa, patologia, biopankki
FT, dosentti Santtu Mikkonen, maallikkojäsen
TtT Minna Mykkänen, hoitotiede
LT, dosentti Anu Partanen, hematologia
FT Heikki Pentikäinen, liikuntalääketiede
OTM, VT Anna Savolainen, oikeustiede
FT, professori Anna-Maija Tolppanen, hoidon vaikuttavuus

2) merkitä sidonnaisuusilmoitukset tiedokseen ja toteaa, ettei niissä ole sellaisia seikkoja, jotka olisivat esteenä toimikunnassa toimimiselle.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 36, kohta 19

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan oheisaineistona:

- Sidonnaisuusilmoitukset TETMK jäsenet
- Sidonnaisuusilmoitukset TETMK varajäsenet
- Esitys PSHVA:n hallitukselle Keski-Suomen hyvinvointialueen tutkimuseettisen toimikunnan lakkauttamisesta

Valmistelu

Itä-Suomen yhteistyöalueen alueellisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan kokoonpano ja jäsenten sidonnaisuusilmoitukset

Pohjois-Savon hyvinvointialueella on toiminut Pohjois-Savon hyvinvointialueen alueellinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta ja Keski-Suomen hyvinvointialueella Keski-Suomen hyvinvointialueen alueellinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta. YTA-sopimuksen (hyväksytty Pohjois-Savon hyvinvointialueen valtuuston kokouksessa 7.10.2024) kohdassa 5.2.2 mainitaan, että Pohjois-Savon hyvinvointialueen ja Keski-Suomen hyvinvointialueen alueelliset lääketieteelliset tutkimuseettiset toimikunnat korvataan muodostamalla Itä-Suomen yhteistyöalueen alueellinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta.

Pohjois-Savon ja Keski-Suomen hyvinvointialueiden alueelliset lääketieteelliset tutkimuseettiset toimikunnat lakkautetaan.

Uusi toimikunnan nimi on 9.6.2025 alkaen YTA-sopimuksen mukaisesti Itä-Suomen yhteistyöalueen alueellinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta.

Laki lääketieteellisestä tutkimuksesta (488/1999) edellyttää, että yliopistollista sairaalaa ylläpitävällä hyvinvointialueella on vähintään yksi alueellinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta. Toimikunnan tehtävänä on seurata, ohjata ja arvioida tutkimuseettisten kysymysten käsittelyä alueellaan. Toimikunta myös

arvioi toimivaltaansa kuuluvan tutkimushankkeen ennakolta ja antaa siitä lausunnon tutkimuslain 17 §n mukaisesti. Toimikunnan asettaa hyvinvointialueen aluehallitus. Alueellisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan perustaminen, tehtävät ja kokoonpano on kuvattu ao. lain 16, 17 ja 18 §:ssä.

Toimikunta nimetään neljän vuoden toimikaudeksi kerrallaan.

Toimikunta perii käsittelemistään lausuntohakemuksista Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen päätöksen (6.2.2023 § 51) mukaiset käsittelymaksut.

Toimikunta esittää toimikunnan kokoonpanon nimeämistä ajalle 9.6.2025-31.5.2029 seuraavasti:

Puheenjohtaja:

LitM, TtM, LT, dosentti Kai Savonen, liikuntalääketiede ja terveydenhuolto

Varapuheenjohtaja / jäsen:

FT, dosentti Kirsi Timonen, kliininen fysiologia ja isotooppilääketiede

Jäsenet:

OTK, VT Paavo Autere, lakimies, oikeustiede

FT, dosentti Eero Haapala, liikuntalääketiede

LT, emerita professori Sirpa Hartikainen, geriatría

LT Tuija Hautakangas, naistentaudit ja synnytykset

LT Tuula Heiskanen, psykiatria

LL Hannaleena Karjalainen, anestesiologia, tutkimusetiikka

FL Vesa Kiviniemi, maallikkojäsen

LT Antti Kivivuori, gastrokirurgia

proviisori Raimo Ojala, sairaalafarmasia

LT, dosentti Tuomo Rantanen, kirurgia

LT, dosentti Antti Saari, lastentaudit

LT, FM Hanna Siiskonen, patologia, ihotaudit ja allergologia

TM, KM Risto Tabell, maallikkojäsen

PsM Tatu Teräväinen, psykologi

LT, dosentti Tomi-Pekka Tuomainen, epidemiologia

LT Kirsi Turunen, sisätaudit

LT Lauri Wihersaari, anestesiologia ja tehohoito

Varajäsenet:

proviisori Saara Hoppo, farmasia, tutkimusetiikka

LT, FM Henna-Kaisa Jyrkkänen, neurokirurgia

TtM Panu Karjalainen, maallikkojäsen

FT, dosentti Pirjo Komulainen, liikuntalääketiede

proviisori Jussi Kärkkäinen, farmaseuttinen kemia

TtM, FT, dosentti Maria Lankinen, kl. ravitsemustiede

LT Jani Liimatta, lastentaudit

LT Auni Lindgren, naistentaudit ja synnytykset

FT, dosentti Arto Mannermaa, patologia, biopankki

FT, dosentti Santtu Mikkonen, maallikkojäsen

TtT Minna Mykkänen, hoitotiede

LT, dosentti Anu Partanen, hematologia
FT Heikki Pentikäinen, liikuntalääketiede
OTM, VT Anna Savolainen, oikeustiede
FT, professori Anna-Maija Tolppanen, hoidon vaikuttavuus

Toimikunnan asiantuntijana toimii FT, erityisasiantuntija Kirsi Luoto.

Varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia. Varajäseniä kutsutaan kokouksiin, ellei toimikunnan kokoonpano muuten täyty. Heitä kutsutaan mukaan listan mukaisessa järjestyksessä siten, että jokaiselle tulee ennen pitkää tilaisuus osallistua toimikunnan kokoukseen. Järjestyksestä poiketaan, jos lakisääteisten vaatimusten tai toimikunnan käytäntöjen mukainen erityinen asiantuntijuus ei muuten toteudu.

Poikkeuksena kokoukseen kutsutaan varajäsenet seuraavasti:

Lakisääteiset vaatimukset

- Lausunnosta päätettäessä tulee päätöksentekoon osallistua toimikunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä, kuitenkin vähintään neljä muuta jäsentä. (tutkimuslaki 18 § 3 mom.)
- Lausunnosta päätettäessä jäsenistä ainakin yhden on oltava maallikko ja ainakin kahden tutkimusyksikön ulkopuolisia henkilöitä. (tutkimuslaki 18 § 3 mom.)
- Toimikunnassa tulee olla edustettuna tai kuultavana säteilyn lääketieteellisen käytön asiantuntija, jos tutkimuksessa on tarkoitus kohdistaa tutkittavaan säteilylain (859/2018) 4 §:n 10 kohdassa tarkoitettua lääketieteellistä altistusta. (tutkimuslaki 18 § 4 mom.) Säteilyn lääketieteellisen käytön asiantuntijuutta edustavan jäsenen ollessa estynyt osallistumaan kokoukseen, tilalle kutsuttava varajäsen on aina säteilyn lääketieteellisen käytön asiantuntija.

Toimikunnan omat käytännöt

- Oikeustiedettä edustavan jäsenen ollessa estynyt osallistumasta kokoukseen, tilalle kutsuttava varajäsen on ensisijaisesti oikeustiedettä edustava varajäsen
- kts. teksti lain perusteluista:
"Erityistä huomiota tulisi kiinnittää siihen, että käsiteltäessä jotain 7-10 b §:ssä tarkoitettua erityistilannetta arviointiin osallistuu riittävää asiantuntemusta edustavat jäsenet ja asiantuntijat. Käsittelyssä tulisi erityisesti varmistaa, että arvioinnissa on mukana joko jäsenenä tai asiantuntijana pediatrian asiantuntemusta edustava henkilö, kun käsitellään alaikäiselle tehtävää tutkimusta sekä asianomaista sairautta, vammaa ja potilasryhmää koskevaa asiantuntemusta edustava henkilö, kun se käsittelee tutkimusta, jossa tutkittavina on 7 §:ssä tarkoitetut tutkittava."
- Mikäli erikoisalan asiantuntijana oleva varsinainen jäsen tai varajäsen (esim. pediatri), eivät kumpikaan pääse paikalle, pyydetään ko. asiantuntijalta kirjallinen lausunto hänen erikoisalaansa koskevista hakemuksista.
- Jos varsinaisena jäsenenä oleva maallikko on poissa, häntä sijaistaa aina maallikkovarajäsen.

- Puheenjohtajisto kutsuu varajäseniä paikalle kokouksessa käsiteltävien asioiden erityisosaamisen perusteella.

Toimikunnan kokouksissa asian esittelijöinä toimivat toimikunnan puheenjohtaja ja jäsenet.

Tutkimuslain 19 §:n mukaan alueelliseen lääketieteelliseen tutkimuseettiseen toimikuntaan ehdotettavien on ennen alueellisen lääketieteellisen tutkimuseettisen toimikunnan asettamista annettava kirjallinen selvitys taloudellisista sidonnaisuuksistaan sekä muista sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä tehtävän hoitamisessa. Alueelliseen lääketieteelliseen tutkimuseettiseen toimikuntaan jäseneksi ehdotettava antaa selvityksen hyvinvointialueen aluehallitukselle.

Jäsenten ja varajäsenten selvitykset sidonnaisuuksista ovat liitteenä.